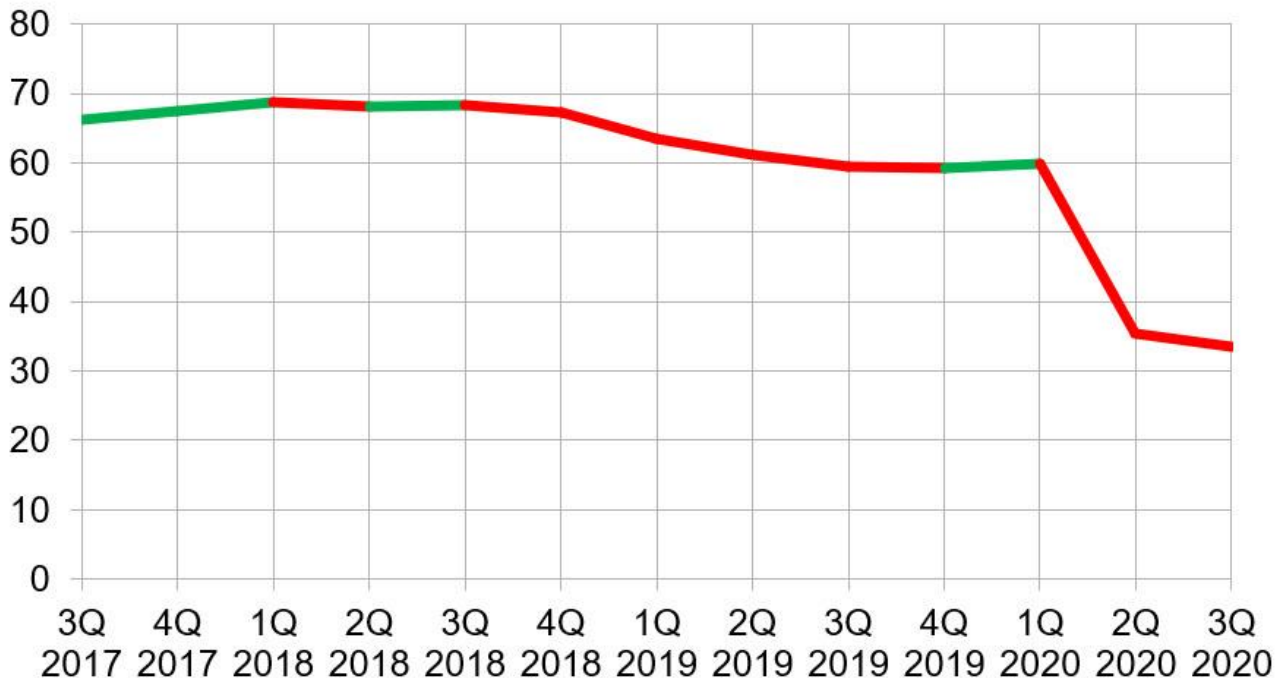

Index FPG investičního klimatu pro 3Q20

FPG Index investičního klimatu v ČR

Hodnota Indexu FPG pro následující čtvrtletí opět poklesla, a to o **-2 body na 33,5 bodu**. Tvůrci indexu tak v návaznosti na celkovou situaci u nás, v Evropě i ve světě očekávají ve IIIQ 2020 propad investiční nálady v ČR.

Komentáře tvůrců (abecední pořadí)

V květnu a červnu jsme se dostali do fáze postupného uvolňování restriktivních opatření, postupného otevírání hranic, obnovování výroby v automotive či zmírnění vysoké míry nejistoty z března a dubna. Stále ale mezi firmami zůstává poměrně vysoká míra nejistoty kolem vývoje zakázek v dalších měsících. Bohužel pomoc od státu např. v podobě COVID programů přišla se zpožděním. Teprve následující měsíce ukáží, jak výrazný dopad bude. Restriktivní opatření a související krize se nedotkla totiž pouze uzavřených provozů, ale znamenala skrze celkovou situaci v ekonomice zátěž a zhoršení zakázek i pro další firmy, například v podobě odložení některých investic, zpomalení v dodávkách či v platební morálce.

Nejvíce postihnuté budou zejména firmy, které měly již před pandemií určité problémy. Celkové ekonomické výsledky z posledních měsíců nejsou sice pozitivní, ale po zaostření na konkrétní sektory či firmy, mohou být vyhlídky pozitivnější. Některé firmy díky dlouhodobějším zakázkám či včasným opatřením nemusely přerušovat výrobu a mohly kontinuálně pokračovat, protože v jejich případě pandemie neznamenal výrazně nižší poptávku, ale především překážky v personální či dopravní oblasti. Pozitivní příklady najdeme kromě digitálních firem či výrobců zdravotnických prostředků například také v chemickém průmyslu, papírenství či elektrotechnice. Důležitý bude nyní další vývoj zdravotní situace, zahraničních ekonomik či opatření vlády ČR, ale i vlád našich hlavních obchodních partnerů.

Číselné hodnocení: **48/100**

Předchozí hodnocení: 49/100

Bohuslav Čížek

Ředitel sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy

Nemovitostní trh bude vstřebávat řadu protichůdných vlivů. Teprve ve 3Q roku 2020 se začne projevovat dopad pandemie COVID 19 na ekonomiku a kupní sílu obyvatelstva. Řada podpůrných vládních programů končí (např. ošetřovné) a řada firem začne s fyzickým propouštěním.

Hodnotu indexu za tuto oblast snižují na 40

Průměrná cena pražských novostaveb v květnu překročila hranici 110 000,-Kč/m², což znamená v meziročním srovnání nárůst o více jak 13 % a v průměru cena novostavby v Praze překročila 7,1 mil. Kč. Na situaci, kdy byla nedostatečná nabídka nemovitostí, se nic nezměnilo. Pravděpodobně se změní poptávka po nemovitostech, kdy sice budeme dál sledovat velkou skupinu potenciálních kupců nemovitostí (jen v Praze je evidováno více jak 20 000 chybějících bytů), ale zároveň snižující se finanční kapitál na tyto nákupy.

ČNB snížila základní úrokovou sazbu na 0,25 % a uvolnila limity úvěrových ukazatelů. Prakticky zůstalo jediné omezení = poskytnutý úvěr do 90 % LTV. Díky vládnímu nařízení došlo ke zrušení 4% daně z nabytí nemovitosti. Tento krok si ale vláda hned vykompenzovala budoucím zrušením daňových odpočtů úroků z hypoték.

U komerčních nemovitostí je již dnes vidět největší zásah v sektoru hotelnictví a ubytování. Tato oblast stejně jako obecně cestování (aerolinky) a turistika se budou stabilizovat delší období. Průmyslové parky naopak zatím nijak zásadně zasaženy nejsou. Zatím nenastalo hromadné propouštění ani bankroty firem.

Číselné hodnocení: **40/100**

Předchozí hodnocení: 50/100

Pavel Holečka

Expert v oblasti nemovitostního trhu

I v tomto čtvrtletí se budeme potýkat s vysokou mírou nejistoty. Často se operuje s termínem druhé vlny šíření COVID 19, ale do takových spekulací bych zatím ve svých úvahách nezacházel, jelikož věřím, že jsme z epidemiologického hlediska o mnoho zkušenější, než tomu bylo na začátku března 2020. Domácí ekonomika se nám již v zásadě znovu otevřela a můžeme již očekávat nějaký opětovný nárůst z nízkých nebo v některých sektorech z nulových hodnot. Na druhou stranu ve mně nepřekypuje vysoká míra optimismu. Prognózy ČNB hovoří meziročním propadu českého HDP o 8 %, nutno dodat, že se jedná o odhad, který v těchto podmínkách je značně nejistý. V minulých krizích jsme obvykle zaznamenali mnohem horší realitu vůči prvním prognózám, proto bych byl vůči tomuto číslu spíše pesimistický než optimistický. Alternativní scénář druhé vlny šíření počítá s propadem HDP až 12 %.

Faktem zůstává, že některé sektory ekonomiky, jako je turismus a částečně pohostinství a hoteliérství prostě zamrzly a obnova bude pozvolná. Pozitivní zprávou může být, že se relativně nastartoval průmysl, ale otázkou zůstává, zdali právě třeba automobilový sektor nebude mít potíže s odbytem vzhledem k poklesu globální poptávky. To by mohlo dle mého názoru vést k druhé "vlně"

poklesu české ekonomiky, vzhledem k provázanosti a citlivost naší ekonomiky na automobilový průmysl. Dalším rizikovým faktorem, který nemusí podpořit tak rychlou obnovu růstu je nejistota budoucího vývoje a slabší investiční aktivita podniků.

Své hodnocení indexu tak sice navyšuji, ale nikoliv na původní vysoké úrovně a zůstávám s touto hodnotou pod hranicí 50 bodů a to konkrétně na 45.

Číselné hodnocení: **45/100**

Předchozí hodnocení: 40/100

Vladimír Holovka

Regionální obchodní ředitel XTB Česká republika

Nic se nezměnilo. Příležitosti výjimečně skutečně existují a Fed a další centrální banky některým investorům pohádkově vydělávají. To samé platí v menším i u vlád. Třeba ta naše ukázala, že je ochotna utrácet, načež se k ní sesypali supi, kteří se pokusí utrhnout co nejvíc pro své vlastní zájmy. To ale není to, o čem by měl index vypovídat. Investiční aktivita jako taková je u většiny firem i jednotlivců na bodu mrazu a vyhlídky na budoucnost nejsou o nic lepší. Od posledního hodnocení mohli čekat, že budeme moudřejší, poučíme se a budeme mít jasnější plány, co dělat dál. To se nestalo. Firmy před sebou táhnou problémy, které se jim kumulují od března a pořád doufají v zázrak. V zázrak, který jim zachrání výrobu, na investice nemají myšlenky, ale hlavně ani prostředky. Bohužel se obávám, že v dalším vydání indexu to bude stejné.

Číselné hodnocení: **20/100**

Předchozí hodnocení: 20/100

Dominik Stroukal

Hlavní ekonom finanční skupiny Roklen

I když od začátku administrativního lockdownu ekonomiky už uběhly čtyři měsíce, nejistot, co bude dále neubývá. S tím, co nyní vidíme ale moc důvodů pro optimismus nemáme. Úder ekonomické krize už započal ale její plné projevy musíme čekat až v souvislosti s ukončením dotační podpory firmám i domácnostem, stejně jako s ukončením zvláštního režimu insolventů. Například současný zdánlivý paradox, kdy rostou úspory firem i domácností na účtech v bankách je možná učebnicovou reakcí na nejistoty, ale může svědčit o vznikajících závažnějších systémových poruchách, například pokud by to znamenalo, že firmy hromadí cash tím, že přestaly platit dodavatelům. Nárůst druhotné platební neschopnosti a jím navozena nedůvěra v dodavatelsko-odběratelských vztazích může výhledy dále zhoršit. Ano, lidem i firmám je dobré poskytnout dotační podporu, ale na tomhle steroidu nemůže ekonomika dlouho fungovat, nejen že na to nemá, ale je to návyková věc, která poškozuje to, co tlačí tržní ekonomiku kupředu: tvořivost, podnikatelského ducha a individuální odpovědnost. Obávám se, že návrat k prosperitě může trvat déle a nebude to záležitost jen letošního či příštího roku.

Číselné hodnocení: **45/100**

Předchozí hodnocení: 50/100

Pavel Štěpánek

Výkonný ředitel České bankovní asociace

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: **45/100**

Předchozí hodnocení: 40/100

Jiří Šindelář

Předseda představenstva a výkonný ředitel USF ČR

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: **15/100**

Předchozí hodnocení: 30/100

Ludvík Turek

Soukromý trader a zakladatel CzechWealth

Koronavirový šok, respektive restriktivní vládní opatření proti šíření nemoci, znamenaly v první řadě pro tuzemskou ekonomiku a investiční aktivitu nabídkový šok. Nucený odchod zahraničních (agenturních) pracovníků pocítil stavební sektor, omezení pohybu v důsledku vyhlášení nouzového stavu se projevilo v zastavení či zpomalení již rozběhnutých investičních akcí. S rozvolňováním vládních opatření v průběhu května a června omezení na straně nabídky postupně začaly opadat. Problém se ale začal logicky vynořovat na poptávkové straně. Obavy firem z budoucnosti vedou k tomu, že si investiční výdaje na projekty s dobou návratnosti mnoha let velmi pečlivě rozmýšlí.

Na straně druhé je stále více zřejmé, že svět po krizi bude jiný. Posun směrem k online a digitální ekonomice si žádá investice minimálně do IT infrastruktury. To, že návrat k úrovni investic na hodnoty konce roku 2019 bude trvat několik let, je ale více než pravděpodobné. Na úrovni ekonomiky jako celku letos čekáme propad investic do fixního kapitálu o téměř 7 %, příští rok vzestup o necelá čtyři procenta. Nejistota je ovšem obrovská. Případná druhá vlna epidemie a další omezení ekonomické aktivity by se na investicích dramaticky podepsalo.

Číselné hodnocení: **5/100**

Předchozí hodnocení: 10/100

Jan Vejmělek

Hlavní ekonom Komerční banky

Vedoucí odboru Ekonomický a strategický výzkum

Připravil: Michal Stibor

13. července 2020